

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
PEDRO CRUZ VILLALÓN
esitatud 22. septembril 2015¹

Kohtuasi C-398/14

**Euroopa Komisjon
versus
Portugali Vabariik**

(liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi, mille komisjon on esitanud Portugali Vabariigi vastu)

Liikmesriigi kohustuste rikkumine — Direktiiv 91/271/EMÜ — Asulareovesi — Puhastamine — Direktiivi 91/271/EMÜ artikli 4 lõikega 1 kehtestatud kohustuste täitmise seisukohast määrav aeg — Direktiivi 91/271/EMÜ I lisa punkt D — Puhastatud vee kvaliteedikontrolli kord

1. Käesoleva hagiga heidab komisjon Portugali Vabariigile ette direktiivi 91/271/EMÜ² artikli 4 rikkumist, väites eelkõige, et nimetatud artikli täitmiseks ei piisa ainult puhastusjaamade paigaldamisest, vaid lisaks on vaja nõuetekohaselt teha ka selle direktiivi I lisa punktis D ette nähtud kontrollid. Nii on Euroopa Kohtul võimalus analüüsida otseselt direktiivi artikli 4 ja I lisa punkti D vahelise seose problemaatikat, minnes kaugemale mõnest üksikust otsusest, mis ta on selles valdkonnas teinud.
2. Terve kohtueelse menetluse vältel ja isegi oma kirjalikes seisukohtades Euroopa Kohtus keskendused nii komisjon kui ka Portugali Vabariik arutelus nende konkreetsete linnastute kindlakstegemisele, mis ei olnud komisjoni väitel direktiivi 91/271 artiklis 4 sätestatud nõuet täitnud.
3. Euroopa Kohus palus siiski kodukorra artikli 61 lõike 1 kohaselt, et pooled esitaksid kohtuistungil oma arvamuse nimetatud artikli täitmise tingimuste kohta; eelkõige selle kohta, kas arvesse tuleb võtta jaama käikulaskmise aega või on direktiivi I lisa punkti D kohaselt – milles nõutakse, et liikmesriigid tagaksid, et rakendatakse puhastitest väljuva vee kvaliteedi kontrollimise meetodit –, vaja, et jaama käikulaskmisest oleks möödunud üks aasta, millega seoses tekib küsimus punkti D ja direktiivi 91/271 artikli 4 lõigete 1 ja 3 võimaliku seose kohta.

1 — Algkeel: hispaania.

2 — Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, lk 40; ELT eriväljaanne 15/02, lk 26). Edaspidi „direktiiv 91/271“.

I. Õiguslik raamistik

A. Liidu õigus

4. Direktiivi 91/271 põhjendused 1, 3, 4 ja 8 on järgmise sisuga:

„arvestades, et nõukogu 28. juuni 1988. aasta otsuses Põhjamere ja teiste ühenduse veekogude kaitsmise kohta³] kutsutakse komisjoni üles tegema ühenduse tasandil ettepanekuid asulareovee puhastamiseks võetavate meetmete kohta;

[...]

selleks et puudulikult puhastatud asulareovee kõrvaldamine ei kahjustataks keskkonda, on üldjuhul asulareovett vaja bioloogiliselt puhastada;

tundlikel aladel on vaja nõuda põhjalikumat puhastamist; mõnedel vähem tundlikel aladel võib pidada piisavaks reovee eelselitust;

[...]

reoveepuhasteid, suublaid ning reoveesetete kõrvaldamist on vaja jälgida, et tagada keskkonna kaitstud reovee ärajuhtimisest tuleneva kahju eest;

[...]”.

5. Direktiivi 91/271 artikkel 1 sätestab järgmist:

„Käesolev direktiiv käsitleb asulareovee kogumist, puhastamist ja ärajuhtimist ning teatavate tööstusvaldkondade reovee puhastamist ja ärajuhtimist.

Direktiivi eesmärk on kaitsta keskkonda nimetatud reovete ärajuhtimisest tuleneva kahju eest.”

6. Sama direktiivi artikli 2 kohaselt kasutatakse direktiivis „järgmisi mõisteid:

1. asulareovesi – olmereovesi või olme- ja tööstusreovee ja/või maha sadanud vihmavee segu;

[...]

5. kogumissüsteem – juhtmete süsteem, mis kogub ja juhib asulareovett;

6. 1 ie (inimekvivalent) – biolagundatav orgaaniline reostus, mille biokeemiline hapnikutarve viie ööpäeva jooksul (BHT5) on 60 g hapnikku ööpäevas;

[...]

8. reovee bioloogiline puhastus – asulareovee puhastamine protsessi abil, mis üldjuhul hõlmab vee bioloogilist töötlemist koos teistkordse selitamisega, või muu protsessi abil, mille puhul I lisa tabelis 1 esitatud nõuded on täidetud;

[...]”.

3 — EÜT L C 209, lk 3.

7. Direktiivi 91/271 artikli 3 lõike 1 alusel:

„Liikmesriigid tagavad, et kõik linnastud varustatakse asulareovee kogumissüsteemidega:

- hiljemalt 31. detsembriks 2000 nende linnastute puhul, mille inimekvivalent (ie) on üle 15000, ning
- hiljemalt 31. detsembriks 2005 nende linnastute puhul, mille inimekvivalent on 2000 kuni 15 000 [...]”.

8. Sama direktiivi artikkel 4 sätestab järgmist:

„1. Liikmesriigid tagavad, et kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib enne ärajuhtimist bioloogilise puhastuse või muu sellega võrdväärse puhastuse järgmiselt:

- hiljemalt 31. detsembriks 2000 kõikide linnastute puhul inimekvivalendiga üle 15 000;
- hiljemalt 31. detsembriks 2005 kõikide linnastute puhul inimekvivalendiga 10 000 kuni 15 000;
- hiljemalt 31. detsembriks 2005 kõikide linnastute puhul inimekvivalendiga 2000 kuni 10 000, mille reovett juhitakse magevette ja suudmealadele.

[...]

3. Lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud asulareoveepuhastitest väljuv vesi vastab I lisa punkti B asjakohastele nõuetele. [...].

4. Inimekvivalendina väljendatav puhastusvõimsus arvutatakse välja ühe aasta jooksul reoveepuhastisse siseneva reoveekoguse kõrgeima nädala keskmise põhjal, arvestamata seejuures erakorralisi olukordi, mis võivad olla tingitud näiteks tugevast vihmajärgest.”

9. Nimetatud direktiivi artikli 15 lõike 1 kohaselt:

„Pädevad või asjakohased asutused jälgivad:

- asulareoveepuhastitest väljuva vee vastavust I lisa punkti B nõuetele I lisa punktis D sätestatud korras,

[...]”.

10. Direktiivi 91/271 I lisa „Nõuded asulareoveele” on liigendatud neljaks järgmiseks punktiks: A. Kogumissüsteemid; B. Asulareovee juhtimine puhastitest suublatesse; C. Tööstusreovesi; D. Järelevalve ja selle tulemuste hindamise võrdlusmeetodid.

11. Vastavalt I lisa punktile B: „1. Reoveepuhasteid projekteeritakse ja ehitatakse ümber nii, et neisse sisenevast reoveest ja puhastatud heitveest on võimalik võtta enne selle juhtimist suublatesse representatiivseid proove.

2. Asulareoveepuhastitest väljuv vesi, mida puhastatakse vastavalt artiklitele 4 ja 5, vastab tabelis 1 esitatud nõuetele.

[...]”.

12. Direktiivi I lisa punkt D sätestab:

„1. Liikmesriigid tagavad, et järelevalvet tehakse viisil, mis vastab vähemalt järgmistele nõuetele:

Kasutada tohib ka muid kui lõigetes 2, 3 ja 4 kirjeldatud meetodeid, kui suudetakse tõestada, et nende meetoditega saadakse nimetatud lõigetes kirjeldatud meetoditega võrdväärset tulemust.

Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu teabe kohaldatava meetodi kohta. Kui komisjon leiab, et lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tingimused ei ole täidetud, esitab ta nõukogule asjakohase ettepaneku.

2. Käesolevas direktiivis reoveepuhastitest väljajuhitud heitvee kohta sätestatud nõuete täidetuse kontrollimiseks võetakse puhasti väljalasu ja vajaduse korral ka sisselasu täpselt kindlaksmääratud kohast vooluhulgaga proportsionaalseid või iga 24 tunni järel ajapõhiseid proove.

Proovide lagunemise vältimiseks nende võtmise ja analüüsimise vahel peetakse kinni headest rahvusvahelistest laboritavadest.

3. Proovide minimaalne arv aastas määratakse kindlaks reoveepuhasti võimsuse põhjal ning proove tuleb võtta aasta jooksul korrapäraste ajavahemike tagant:

– puhastusjaamad inimekvivalendiga 2000 kuni 9999: esimesel aastal 12 proovi,

igal järgmisel aastal neli proovi, kui suudetakse tõestada, et esimese aasta heitvesi vastab direktiivi nõuetele; kui üks proov neljast ei vasta kehtivatele piirmääradele, tuleb järgneval aastal võtta 12 proovi.

– inimekvivalendiga 10 000 kuni 49 999: 12 proovi.

– puhastusjaamad inimekvivalendiga 50 000 või rohkem: 24 proovi.

[...]”.

13. Direktiivi 91/271 I lisa tabel 1 sisaldab „Nõude[i]d asulareoveepuhastitest väljuvale veele, mille suhtes kohaldatakse direktiivi artikleid 4 ja 5 [...]”.

B. *Liikmesriigi õigus*

14. Direktiiv 91/271 võeti Portugali õigusesse üle 19. juuni 1997. aasta dekreetseadusega nr 152/97⁴.

15. Dekreetseaduse nr 152/97 artikli 5 lõikes 2 on sätestatud kindlaksmääratud tähtajad, mille jooksul peavad selle dekreetseaduse artiklis 4 nimetatud asutused kehtestama vajalikud meetodid selleks, et tegelikud või seaduse jõustumise ajal prognoositavad reoveekogused läbiksid reovee bioloogilise puhastuse. Konkreetselt määrati tähtpäevaks 31. detsember 2005 linnastutele inimekvivalendiga üle 10 000 ja kuni 15 000 ning linnastutele inimekvivalendiga üle 2000 ja kuni 10 000, mille puhastitest väljuv vesi juhitakse ära magevette või suudmealadele.

16. Dekreetseaduse nr 152/97 artikli 14 kohaselt on artikli 15 lõike 2 sätete täitmata jätmise rikkumine, mis on karistatav trahviga.

4 — Portugali ametlik väljaanne, seeria I-A, nr 139, lk 2959.

II. Kohtueelne menetlus

17. Käesolevale hagile eelnenud menetlus algatati 2009. aastal ja selle ese oli direktiivi 91/271 artiklite 3, 4 ja 10 võimalik rikkumine Portugali Vabariigi poolt seoses 186 linnastuga.

18. Eelneva menetluse käigus täitis Portugali Vabariik osaliselt komisjoni nõuded, mistõttu lõpuks keskendub komisjoni hagi sellele, et Portugali Vabariik on rikkunud direktiivi 91/271 artiklit 4 seoses 52 linnastuga.

III. Komisjoni hagi ja menetlus Euroopa Kohtus

19. Oma hagiavalduses väitis komisjon, et nimetatud artikli täitmiseks ei piisa puhastusjaamade paigaldamisest (sama direktiivi 91/271 artikliga 3 kehtestatud kohustus), vaid on vaja, et jaamad töötaksid ja töötaksid nii, et puhastatud vesi vastaks selle direktiivi I lisa ette nähtud nõuetele.

20. Komisjon leiab, et selleks, et kindlaks määrata, kas puhastatud vesi vastab I lisa nõuetele, on vaja, et esimese aasta vältel teostataks puhastatud vee üle nimetatud I lisa punktis D kirjeldatud järelevalvet.

21. Portugali valitsus ei vaidlustanud eespool öeldut kostja vastuses, keskendudes oma kaitses sellele, et asjaomaseid linnastuid on tegelikult 26 ja et nõuete täitmiseks vajalikud tööd on väga edasijõudnud järgus.

22. Nagu juba öeldud, palus Euroopa Kohus pooltel avaldada arvamust direktiivi 91/271 artikli 4 täitmise tingimuste kohta ja võtta seisukoht konkreetselt küsimuses, kas piisab sellest, et jaam hakkab tööle, või on lisaks vajalik, et – vastavalt direktiivi I lisa punktile D, milles nõutakse, et liikmesriigid tagaksid, et rakendatakse puhastitist väljuva vee kvaliteedi kontrolli meetodit – esimesel tööaastal oleksid tehtud need kontrollid rahuldavate tulemustega.

23. Kohtuistungil väitis komisjon, et puhastusjaama ehitamisest ei piisa, vaid et on vaja, et see töötaks nõuetekohaselt, kuna direktiivi 91/271 eesmärk on tagada puhastatud vee kvaliteet, mitte pelgalt puhastusjaamade ehitamine. Komisjoni hinnangul saab jaama nõuetekohast töötamist tõendada ainult direktiivi 91/271 I lisa punktis D ette nähtud kontrollide tegemisega, mille jaoks on vaja teha minimaalne arv proove aastas olenevalt puhastusjaama suuruselt, eelkõige esimesel tööaastal.

24. Portugali Vabariik omakorda on seisukohal, et direktiivi artikli 4 täitmise seisukohast määrav hetk on puhastusjaama käikulaskmise hetk; konkreetselt hetk, millal jaama töölepanemisega läbib puhastist väljajuhitav vesi esimese kontrolli.

IV. Õiguslik hinnang

A. Sissejuhatavad märkused

25. Nagu teada, ei takista asjaolu, et liikmesriik ei vaidle talle komisjoni poolt süüks pandud rikkumisele vastu, Euroopa Kohtul kontrollida, kas liidu õiguse tõlgendus, mille põhjal komisjon hagi esitas, on õige. Kohtuotsuse komisjon vs. Rootsi kohaselt on „liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi puhul [...] Euroopa Kohtu tuvastada, kas liikmesriik rikkus neid kohustusi või mitte, ja seda ka juhul, kui asjassepuutuv liikmesriik rikkumist ei eita”⁵.

5 — Kohtuotsus C-438/07, EU:C:2009:613, punkt 53.

26. Käesolevas kohtuasjas vaidles Portugali Vabariik algul oma kirjalikes seisukohtades vastu komisjoni hinnangule, et ta on rikkunud direktiivi 91/271 artiklit 4 seoses mitme linnastuga, kuid ei seadnud kahtluse alla nimetatud õigusnormi tõlgendust, mille võttis komisjon aluseks oma hinnangule, et Portugali Vabariik on rikkunud ühte talle aluslepingutest tulenevatest kohustustest (ELTL artikkel 258).

27. Kuivõrd, olenemata sellest, kuidas Portugali Vabariik ennast ka ei kaitseks, „on Euroopa Kohtu tuvastada, kas liikmesriik rikkus neid kohustusi või mitte”, paluti pooltel – nagu öeldud – avaldada seisukohta direktiivi 91/271 artikli 4 tõlgendamise kohta koostoimes sama direktiivi I lisa punktiga D. Seepärast vaidles Portugali Vabariik juba kohtuistungil vastu selle õigusnormi tõlgendusele, mida pooldab komisjon, väites, et seda õigusnormi on rikutud ainult siis, kui puhastusjaam ei ole selles ette nähtud kuupäevaks tööle hakanud, ilma et oleks vaja, et oleks möödunud I lisa punktis D sätestatud kontrollide tegemiseks vajalik aeg.

28. Seega tuleb kindlaks teha, kas tõlgendus, mille komisjon on direktiivi 91/271 artiklile 4 andnud, vastab või mitte õigusele, sest lõppkokkuvõttes just sellest sõltub, kas esineb rikkumine, millega seoses esitati käesolevas menetluses lahendatav hagi.

B. Euroopa Kohtu otsused direktiivi 91/271 artikli 4 ja I lisa punkti D vahelise seose kohta

29. Direktiivi 91/271 artikli 4 lõikes 1 on sätestatud, et „[l]iikmesriigid tagavad, et kogumissüsteemidesse sisenev asulareovesi läbib enne ärajuhtimist bioloogilise puhastuse või muu sellega võrdväärse puhastuse”. See kohustus peab olenevalt linnastu tüübist olema täidetud 31. detsembriks 2000 või 31. detsembriks 2005.

30. Teiselt poolt ja vastavalt sama artikli 4 lõikele 3 on vaja, et „[l]õigetel 1 ja 2 kirjeldatud asulareoveepuhastitelt väljuv vesi vastab I lisa punkti B asjakohastele nõuetele. [...]”.

31. I lisa punkt B omakorda sätestab punktis 1, et „[r]eoveepuhasteid projekteeritakse ja ehitatakse ümber nii, et neisse sisenevast reoveest ja puhastatud heitveest on võimalik võtta enne selle juhtimist suublatesse representatiivseid proove”, sätestades punktis 2, et „[a]sulareoveepuhastitelt väljuv vesi, mida puhastatakse vastavalt artiklitele 4 ja 5, vastab tabelis 1 esitatud nõuetele.”

32. Direktiivi 91/271 artiklis 4 ei mainita aga I lisa punkti D, mille kohaselt, nagu ilmneb selle punktist 1, „[l]iikmesriigid tagavad, et järelevalvet tehakse viisil, mis vastab vähemalt järgmistele nõuetele”. Sellele lisatakse kooskõlas sama punkti D lõikega 2 kohustus võtta „[k]äesolevas direktiivis reoveepuhastitelt väljajuhitud heitvee kohta sätestatud nõuete täidetuse kontrollimiseks [...] puhasti väljalasude ja vajaduse korral ka sisselasu täpselt kindlaksmääratud kohast vooluhulgaga proportsionaalseid või iga 24 tunni järel ajapõhiseid proove”. Lisaks kehtestatakse lõike 3 kohaselt „proovide minimaalne arv aastas [...] reoveepuhasti võimsuse põhjal” ja kohustus võtta proove „aasta jooksul korrapäraste ajavahemike tagant”.

33. Euroopa Kohtul on juba olnud võimalus otsustada direktiivi 91/271 artikli 4 ja I lisa punkti D võimaliku seose kohta. Nii pidas Euroopa Kohus kohtuasjas komisjon vs. Itaalia⁶ õigeks komisjoni seisukohta, et direktiivi 91/271 artikli 4 ja I lisa punkti D vahel on seos, järeldades, et direktiivi artikli 4 täitmine sõltub sellest, kas järgitakse direktiivi 91/271 I lisa punktis D sätestatud proovide võtmise korda.

6 — Kohtuotsus C-565/10, EU:C:2012:476, punktid 37–39.

34. Kohtuasjas komisjon *vs.* Belgia⁷ väitis Belgia valitsus, et kui esimesed tulemused pärast puhastusjaama käikulaskmist vastavad direktiivi 91/271 I lisa tabelis 1 sätestatud kvaliteedinõuetele, siis ei ole vaja selle direktiivi I lisa punktis D ette nähtud korda järgida. Komisjon on seisukohal, et Euroopa Kohus lükkas kohtuasja sisulisel lahendamisel selle käsitusviisi tagasi. Siiski on kindel, et selles kohtuasjas ei olnud Euroopa Kohtul tegelikult võimalust otsustada selle konkreetse aspekti üle, sest siis oli määrav asjaolu, et Belgia valitsus oli tunnistanud, et kummalgi asjaomasel linnastul reoveepuhastit isegi ei olnud,⁸ mistõttu ei saa öelda, et selles teises kohtuasjas oleks kinnitatud seda kriteeriumi, millest lähtuti kohtuotsuses komisjon *vs.* Itaalia.⁹

35. Seda arvestades võib kokkuvõtteks järeldada, et tegelikult on Euroopa Kohtul olnud võimalus direktiivi 91/271 artikli 4 ja I lisa punkti D vahelise seose üle otsustada ainult ühel korral ja sedagi väga piiratud asjaoludel. See seletab, miks Euroopa Kohus palus nüüd pooltel selles küsimuses seisukoha võtta.

C. Artikli 4 tõlgendamine direktiivi 91/271 süsteemis

36. Direktiivi 91/271, kui terviku esmasest analüüsist nähtub, et artikli 4 seostamine I lisa punktiga D viib vastuoluni direktiivi artikliga 3.

37. Nimelt, kui artikli 4 täitmiseks on tõesti vaja järgida I lisa punktis D ette nähtud menetlust, siis peaksid puhastusjaamad olema paigaldatud asulareovee puhastamiseks üks aasta enne artiklis 3 kehtestatud kuupäeva, sest punktis D ette nähtud korda tuleb komisjoni nõutud tingimustel rakendada ühe aasta vältel.

38. Kuupäevad, mis on direktiivi artikliga 3 kehtestatud selleks, et kõikidel linnastutel oleksid olemas kogumissüsteemid, on siiski samad, mis on kehtestatud artikli 4 lõikes 1 puhastamise rakendamiseks sama artikli 4 lõikes 3 nõutud tingimustel. Tõlgendada artiklit 4 nii, nagu pakub välja komisjon – ja mille võttis omaks Euroopa Kohus kohtuasjas komisjon *vs.* Itaalia¹⁰ –, tähendaks paratamatult seda, et artikkel 3 jäetaks ilma õigusmõjuta.

39. Direktiivi 91/271 artiklite 3 ja 4 grammatilise tõlgendamisega saab minu arvates nimetatud vastuolu vältida ja leida direktiivi süsteemiga kooskõlas oleva lahenduse.

40. Siinkohal tuleb kõigepealt märkida, et artiklis 4 ei viidata mingil hetkel I lisa punktile D. Kõnealust lisa nimetatakse sõnaselgelt ainult selle artikli lõikes 3, milles on sätestatud, et „[l]õigetes 1 ja 2 kirjeldatud [asulareoveepuhastitest] väljuv vesi vastab I lisa punkti B asjakohastele nõuetele”. Need nõuded puudutavad puhastitest väljuva vee kvaliteeti.

41. I lisa punktis D omakorda on nimetatud „[j]ärelevalve ja selle tulemuste hindamise võrdlusmeetod[e]id”. See tähendab meetodeid, mida tuleb järgida selleks, et tõendada, et puhastitest väljuv vesi vastab ühtejärke direktiivis nõutud kvaliteedinõuetele.

42. Neid „võrdlusmeetodeid, järelevalvet ja hindamist” tuleb rakendada seni, kuni puhastid on käigus, see tähendab määramata ajaks. Õigupoolest on direktiivi 91/271 artikli 15 lõikes 1 sätestatud, et asutused peavad kontrollima puhastitest väljuva vee „vastavust I lisa punkti B nõuetele I lisa punktis D sätestatud korras.”¹¹

7 — Kohtuotsus C-395/13, EU:C:2014:2347.

8 — Kohtuotsus C-395/13, EU:C:2014:2347, punkt 48.

9 — Kohtuotsus C-565/10, EU:C:2012:476.

10 — Kohtuotsus C-565/10, EU:C:2012:476, punktid 37–39.

11 — Kohtujuristi kursiiv.

43. Näib seega selge, et I lisa punkt D viitab pidevale kohustusele, mille eesmärk on tagada, et puhastitest väljuv vesi vastab *kogu aeg* kvaliteedinõuetele, millele see vesi peab vastama alates puhasti *käikulaskmisest*. Arusaam, et puhasti saab direktiivi 91/271 artikli 4 tähenduses tööle hakata alles siis, kui on tõendatud, et sellest väljuv vesi on ühe aasta vältel teatava kvaliteediga – seisukoht, mida pooldab komisjon, kui ta väidab, et artikli 4 nõuded on täidetud üksnes juhul, kui on järgitud I lisa punkti D menetlust – ei ole minu arvates veenev.

44. Asjaolu, et – nagu väitis komisjon kohtuistungil – kogemus võib näidata, et ei ole harvad juhud, kus puhastid hakkavad tööle tingimustes, mis ei võimalda tagada direktiiviga 91/271 nõutud kvaliteeditaset, ei saa õigustada seda, et praktikas asutakse seisukohale, et direktiivi artiklis 3 ette nähtud tähtjaks ehitatud puhastid on käiku lastud alles siis, kui on tuvastatud, et I lisa punktis D kehtestatud korra kohaselt kontrollitud proovid vastavad ühe aasta vältel sama lisa punktis B ette nähtud tasemetele. Seda arvestades peaks lahendus olema pigem tuvastada algusest peale, kas puhasti vastab vajalikele tingimustele selleks, et seda käiku lasta, see tähendab, kas puhasti vastab sel hetkel I lisa punkti B nõuetele. See on asjaolu, mille tõendamiseks ei ole vaja läbi viia I lisa punktis D sätestatud proovivõtumenetlust, mille mõte on – nagu ma juba ütlesin – tagada, et puhastatud vee kvaliteet oleks alati niisugune, mis pidi olema tagatud alates puhasti esmakordsest käikulaskmisest.

D. Direktiivi 91/271 artikli 4 kohta välja pakutud tõlgenduse kohaldamine kohtuasja asjaoludele

45. Eespool öeldut arvestades saab komisjoni hagi rahuldada ainult nende linnastute suhtes, millel ei olnud direktiivi 91/271 artiklis 4 sätestatud kuupäeval sama direktiivi I lisa punktis B sätestatud nõuete kohaselt töötavat kogumissüsteemi. Hagi tuleb vastupidi rahuldamata jätta linnastute osas, millel oli sellel kuupäeval olemas I lisa punktis B sätestatud tingimuste kohaselt töötav kogumissüsteem, ilma et oleks vaja, et lisa punktis D esimeseks tööaastaks ette nähtud kontrollid oleksid tehtud rahuldavate tulemustega.

V. Kohtukulud

46. Teen vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1 Euroopa Kohtule ettepaneku, et pooled kannavad oma kohtukulud ise.

VI. Ettepanek

47. Esitatud põhjendustest lähtudes, teen Euroopa Kohtule ettepaneku otsustada järgmist:

1. Tuvastada, et Portugali Vabariik on rikkunud direktiivi 91/271/EMÜ artiklist 4 tulenevaid kohustusi nende linnastute osas, millel ei olnud selles artiklis sätestatud kuupäeval sama direktiivi I lisa punktis B kehtestatud nõuete kohaselt töötavat kogumissüsteemi.
2. Jätta hagi rahuldamata linnastute osas, millel oli sellel kuupäeval olemas I lisa punktis B sätestatud tingimuste kohaselt töötav kogumissüsteem, ilma et oleks vaja, et sama lisa punktis D esimeseks tööaastaks ette nähtud kontrollid oleksid tehtud rahuldavate tulemustega.
3. Jätta poolte kohtukulud nende endi kanda.